

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi Wytwórni Konstrukcji Stalowych "O." sp. z o.o.
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 października 2008 r. w sprawie z powództwa J.
E.
przeciwko Wytwórni Konstrukcji Stalowych "O." sp. z o.o.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 lipca 2013 r.
zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 lutego 2013 r.,

oddala zażalenie i wniosek powoda o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2008 r. Sąd Okręgowy w K. uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda J. E. zawartą w dniu 31 października 2002 r. notarialną umowę sprzedaży, którą „A.” sp. z o.o. w T. (poprzednio „T.” sp. z o.o.) przeniosła na rzecz „Wytwórni Konstrukcji Stalowych „O.” sp. z o.o. prawo użytkowania wieczystego działki ewidencyjnej nr 4/4 o pow. 18,3544 ha i znajdujących się na niej zabudowań, dla której Sąd Rejonowy w O. prowadził wtedy księgę wieczystą nr [...], w zakresie przysługującej powodowi wierzytelności wobec „A”. sp. z o.o. stwierdzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 listopada 2003 r., któremu została nadana klauzula wykonalności postanowieniem tego Sądu z dnia 6 grudnia 2007 r.

Wyrokiem z dnia 3 października 2008 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanej „Wytwórni Konstrukcji Stalowych O.” sp. z o.o. Skarga kasacyjna pozwanej nie została przyjęta do rozpoznania postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2009 r.

Wytwórnia Konstrukcji Stalowych „O.” sp. z o.o. w dniu 3 grudnia 2012 r. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 17 października 2008 r., odwołując się do podstawy określonej w art. 403 § 2 k.p.c. Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez orzeczenie o zmianie zaskarżonego apelacją wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 24 kwietnia 2008 r. i oddalenie powództwa w całości, względnie przez orzeczenie o jego uchyleniu i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 lutego 2013 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę pozwanej spółki o wznowienie prawomocnie zakończonego wyrokiem tego Sądu z dnia 17 października 2008 r. jako nieopartą na ustawowej podstawie wznowienia.

Zażaleniem z dnia 25 marca 2013 r. pozwana spółka zaskarżyła to postanowienie w całości i podnosząc zarzut naruszenia art. 403 § 2 k.p.c. oraz art. 527 § 1 k.c. i wniosła o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 403 § 2 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Trafnie w odpowiedzi na zażalenie powód podniósł, że niektóre okoliczności i środki dowodowe, na które powołała się skarżąca spółka, np. protokół posiedzenia Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 sierpnia 2012 r., czy e-mail z dnia 27 listopada 2012 r., jako nieistniejące jeszcze w dniu wydania zaskarżonego wyroku nie są objęte hipotezą unormowania zawartego w art. 403 § 2 k.p.c. (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68, OSNCP 1969, nr 12, poz. 208 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 r., IV CZ 64/12, LEX nr 1232815).

Nowe okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, to takie fakty, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu prawomocnie zakończonym. „Wykrycie” natomiast, o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c., odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nieujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanych stronie i dla niej niedostępnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 maja 1968 r., I Co 1/68, OSNCP 1969 nr 2, poz. 36, z dnia 17 stycznia 2001 r., IV CKN 1515/00, niepublikowane i z dnia 19 stycznia 2006 r., IV CZ 143/05, niepublikowane). Nie dotyczy również takich okoliczności i środków dowodowych, które strona mogła powołać w prawomocnie zakończonym postępowaniu, mając ku temu obiektywnie istniejącą możliwość.

Dokumenty, które znajdują się w posiadaniu likwidatora A. sp. z o.o. i które istniały przed dniem 17 października 2008 r. mogły być przedmiotem dowodzenia w czasie trwania prawomocnie zakończonego postępowania. Wystarczyło, aby pozwana, której organy miały wiedzę o tym jaka dokumentacja znajdowała się w „T.” sp. z o.o. (obecnie A. sp. z o.o.), skoro skład zarządu obydwu spółek pokrywał się, złożyła w sprawie prawomocnie zakończonej wnioski o zażądanie tychże samych dokumentów, których żąda w skardze o wznowienie na podstawie art. 248 k.p.c. Na tej też podstawie, gdyby doszło do odmowy przedstawienia przez

Banki stanu rachunków dłużnika w istotnym dla sprawy okresie skarżący mógł zażądać także zobowiązania „T.” sp. z o.o. do ich przedłożenia.

Trzeba też zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego, że oddalenie przez Sąd w sprawie prawomocnie zakończonej wniosku strony pozwanej o zwrócenie się do banków prowadzących rachunki spółki „T.” o przedstawienie operacji finansowych na tych rachunkach, czy wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego nie oznacza niemożności skorzystania przez nią z tych środków w prawomocnie zakończonym postępowaniu, a zatem wznowienie postępowania w takim wypadku jest niedopuszczalne (por. postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 28 października 1981 r., I CO 5/81, OSNCP 1982, nr 5-6, poz. 77).

Mając na uwadze powyższe względy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.